

Praha 25. ledna 1981

Vážení přátelé,

již po šesté dostáváte do rukou Vexilologický dopis, jehož prostřednictvím vás chceme informovat o některých důležitých politicko-administrativních změnách ve světě v roce 1980 a současně chceme doplnit i starší údaje. Mnohé změny se již projevily nebo projeví ve státní vexilologii a heraldice. Sledování těchto událostí má tedy pro moderního vexilologa prvořadý význam.

Doplňky k událostem v letech 1978
a 1979

- 11. ledna 1978 - Nové Hebridy získaly vnitřní autonomii.
- 23. února 1978 - Španělská poslanecká sněmovna schválila rezoluci konstatující, že kanárské ostrovy jsou nedílnou součástí Španělska. Rezoluce je reakcí na prohlášení OAJ o právu Kanárských ostrovů na sebeurčení.

Přehled událostí v roce 1980

- 10. ledna - Vietnam zdůraznil své nároky na Paracelské a Spratleyovy ostrovy (čínsky Si-ša a Nan-ša).
- 7. února - V Gibraltaru bylo uspořádáno hlasování, v němž se voliči vyslovili pro další setrvání území pod britskou správou.
- 29. února - Referendum v Andalusii schválilo definitivní autonomní statut této španělské oblasti.
- 13. dubna - Salvadorští partyzáni prohlásili osvobozený departement Chalatenango „Svobodným územím Salvadoru“.
- 18. dubna - Britská kolonie Rhodesie se stala nezávislým státem pod názvem REPUBLIKA ZIMBABWE. Hlavní město: Salisbury (Harare ?), prezident: Canan Banana.
- 20. května - V Quebecu proběhlo referendum o budoucnosti země, jehož se zúčastnilo 83 % voličů. Z nich se 59,5 % vyslovilo pro zachování statutu kanadské provincie, pro odtržení a nezávislost hlasovalo 40,5 %.
- 28. května - Na novohebridském ostrově Espiritu Santo vypuklo separatistické povstání, jehož vůdci proklamovali odtržení ostrova od Nových Hebrid. (1)
- 3. června - Separatisté na Espiritu Santo vyhlásili úplnou nezávislost ostrova pod názvem FEDERACE VEMARANA (hlavní město: Luganville). (2)
- 11. června - Povstání novohebridských separatistů se rozšířilo i na ostrov Tanna, jenž ohlásil své připojení k Federaci Vemarana.
- 30. června - Dalším ohniskem separatistického hnutí na Nových Hebridách se stal ostrov Malekula, jenž se stal „nezávislým státem“ jako REPUBLIKA N'MAKIAUTE (hlavní město: Norsup).
- 24. července - Britsko-francouzské jednotky obsadily klíčové body ostrova Espiritu Santo, kontrolovaného dosud separatisty.

30. července - Britsko-francouzské kondominium Nové Hebridy získalo nezávislost pod názvem VANUATSKÁ REPUBLIKA. Hlavní město: Vila, ministerský předseda: Walter Lini, prezident: ?
Izraelská vláda prohlásila celý Jeruzalém za „věčné a nedělitelné hlavní město Izraele“.
5. srpna - Belgický parlament schválil zákon o přeměně Belgie ve spolkový stát. (3)
Jako odpověď na vojenský puč, provedený 18. července, byla v Bolívii ustavena ilegální „vláda národní jednoty“.
12. srpna - Filipíny obsadily Spratleyovy ostrovy v Jihočínském moři.
30. srpna - Ve Vanuatské republice (býv. Nové Hebridy) bylo definitivně potlačeno separatistické povstání na ostrovech Espiritu Santo, Malekula a dalších. Formálně tak zanikla Federace Vemarana a Republika N'Makiaute.
10. září - Libye a Sýrie uzavřely dohodu, podle které budou oba státy sjednoceny. (4)
30. října - V káhirském exilu proběhla korunovace nového „íranského císaře“ Rezy Páhlavího II.
15. prosince - Čadské hlavní město Ndjamenu opustily vojenské jednotky bývalého ministra obrany H. Habrého a stáhly se do Kamerunu. Tím skončila několikaletá občanská válka, do níž zasahovala mj. i bývalá koloniální metropole Čadu Francie.
22. prosince - V Galicii proběhlo referendum o definitivním autonomním statutu této španělské oblasti.

Během roku proběhlo „lidové referendum“ v jihoafrickém bantustánu Ciskei, které se údajně vyslovalo pro vyhlášení „nezavislé republiky Ciskei“.

Byla ustavena REPUBLIKA BELAU (býv. Palauské ostrovy); přesné datum, odkdy se nového názvu užívá, není známo.

Probíhaly neúspěšné rozhovory zástupců Egypta, Izraele a USA o tzv. palestinské autonomii.

V průběhu roku 1980 došlo k následujícím státním převratům, jež neměly za následek změnu názvu státu nebo změnu zřízení: Libérie (12.4.), Uganda (13.5.), Bolívie (18.7.), Surinam (25.2. a 14.8.; /5/), Turecko (11.9.), Guinea-Bissau (14.11.) a Horní Volta (25.11.).

Poznámky:

- (1) Povstání vedl J. Stevens, který již v roce 1975 vyhlásil v severních oblastech Nových Hebrid (včetně o. Espiritu Santo) „nezavislou“ Nagriamelskou federaci.
- (2) Později se k Federaci Vemarana připojily i ostrovy Aoba a Ambryn. Přesná data nejsou známa.
- (3) Belgie se bude skládat ze dvou spolkových oblastí, Valonska a Vlámka. Na podzim r. 1982 budou v obou oblastech uspořádány volby do regionálních parlamentů a budou vytvořeny regionální vlády. Otázka postavení hlavního města Bruselu má být vyřešena do konce roku 1981.
- (4) Všeobecný lidový kongres LALSD schválil sjednocení 30.9. Dohoda předpokládala, že během jednoho měsíce se představitelé obou zemí sejdou k jednání o společném parlamentu a vládě. Zda k to-

- (5) mu skutečně došlo a jaké výsledky jednání mělo, není známo. I po prvním převratu zůstal v čele státu dosavadní prezident, kterého zbavil funkce až převrat druhý.
-

Na přání některých členů klubu podáváme dále souhrnný přehled současného administrativního uspořádání Tichomořských ostrovů USA, (svěreneckého území OSN):

SEVERNÍ MARIANY

Společenství Severních Marianských ostrovů
Commonwealth of the Northern Mariana Islands

hlavní město: Saipan

vztah k USA: „politická unie“

hlava státu:

zákonodárna moc:

výkonná moc:

- 15.2.1975 - uzavřena tzv. asociační smlouva o vytvoření Severních Marian a jejich vztahu k USA v rámci postupného ústavního vývoje
- 9.7.1975 - referendum schválilo navrhovanou změnu statutu vyplývající z asociační smlouvy
- 25.2.1976 - vyhlášen nový statut Severních Marian
- 1.4.1976 - Severní Mariany byly oficiálně vyčleněny z Tichomořských ostrovů
- 8.1.1978 - nový statut vstoupil v platnost

MIKRONÉSKÁ FEDERACE

Federativní státy mikronéské

Federated States of Micronesia

hlavní město: Kolonia (na o. Ponape)

vztah k USA: „svobodné přidružení“

hlava státu: prezident

zákonodárna moc: Kongres

výkonná moc: vláda

- STÁT KUSAIE (Kosrae)
hlavní město: guvernér od 1.1.1979
 - STAT PONAPE
hlavní město: Kolonia guvernér od 1.5.1979
 - STAT TRUK
hlavní město: Moŕu^{en} guvernér od 25.9.1978
 - STAT YAP
hlavní město: Colonia guvernér od 8.1.1979
- 12.7.1978 - referendum v Mikronésii, distrikty Truk, Yap, Ponape a Kusaie (Kosrae) se vyslovily pro vytvoření federace
- 27.3.1979 - zvolen Kongres FSM
- 15.5.1979 - zvolen prezident FSM
- 1.10.1979 - dokončeno předání pravomocí novým orgánům

MARSHALLOVY OSTROVY

Marshall Islands

hlavní město: Majuro

vztah k USA:

hlava státu: prezident Amata Kabua (od 1.5.1979)

zakonodárná moc: Nitijela (parlament)

vykonná moc: vláda

- 12.7.1978 - referendum v Mikronésii, Marshallovy ostrovy se vyslovily pro vlastní správu
1.5.1979 - na Marshallových ostrovech byla ustavena vlastní vláda a zvolen prezident (referendum o ústavě bylo 1.3.1979)
10.4.1979 - zvolen parlament Marshallových ostrovů

PALAUŠKÉ OSTROVY

Republika Belau

Republic of Belau

hlavní město: Koror

vztah k USA: „svobodné spojení“

hlava státu:

zakonodárná moc.

vykonná moc:

- 12.7.1978 - referendum v Mikronésii, Palauské ostrovy se vyslovily pro vlastní správu
9.7.1979 - referendum o ústavě Republiky Palau (Belau)
1.1. nebo 1.7.1980 - ustavena Republika Belau (přesné datum neznáme)

Svěřenecké území Tichomořské ostrovy bylo ustaveno 18.7.1947 a bylo rozděleno na 6 distriktů (Mariany, Marshallovy o., Palau, Truk, Yap a Ponape) s hlavním městem Saipan.

Po vyčlenění Marian v r. 1976 byl od 1.1.1977 z části distriktu Ponape vyčleněn nový distrikt Kosrae (Kusaie). Když se v r. 1978 Marshallovy o. a Palauské o. odmítly začlenit do připravovaných Federativních států mikronéských, byly zbyvající čtyři distrikty přeměněny v členské státy federace.

Změny (jejichž data jste našli ve vexilologických dopisech) nabudou plné mezinárodní platnosti teprve po ukončení poručenské správy v r. 1981. Nově vzniklé útvary svěří Spojeným státům americkým obranu, Severní Mariany a Palau (Belau) i zahraniční záležitosti.

- - - - -

Děkujeme všem členům klubu, kteří přispěním do výstřížkového archívu pomohli při sestavování tohoto vexilologického dopisu, a těšíme se na spolupráci i v tomto roce.

Pavel Fojtík

Pavel Pejcha